

APULZE

ČASOPIS PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY V PREŠOVE

PF 2020

PULZE

ČASOPIS PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY V PREŠOVE
ISSN 1337-9208, ISSN 1339-3448

ISSN 1337-9208 (tlačené vydanie)
ISSN 1339-3448 (online vydanie)
Evidenčné číslo- EV 2836/08
Periodicita vydávania: päťkrát ročne

Vydavateľ: Prešovská univerzita v Prešove,
Ul. 17. novembra 15
080 01 Prešov
IČO 17 070775

Redakcia: Anna Polačková (šéfredaktorka)
Peter Halko (zástupca šéfredaktorky)
email: redakcia@unipo.sk

Redakčná rada- Peter Adamišín, Eva Boľfiková, Veronika Drabová, František Franko, Daniela Handlovičová, Michal Hospodár, Peter Kónya, Lucia Mikurčíková, Jana Mitříková, Iveta Ondriová, Maroš Šíp, Lenka Tlučáková

Jazyková korekcia: Veronika Drabová

Obálka a sadzba: Peter Szombathy

Foto na obálke: Dr. hab. Peter KOCÁK PhD, akad. mal
Tlač:

Príspevky prešli jazykovou a redakčnou úpravou. Za obsah
príspevkov nezodpovedá redakcia.
Univerzitný časopis NA PULZE je pokračovaním Časopisu
akademickej obce Prešovskej univerzity v Prešove.

Prispievatelia posielajú svoje príspevky e-mailom na adresu
šéfredaktorky časopisu (ak ide o celouniverzitné témy) alebo
na adresy členov redakčnej rady za jednotlivé fakulty, s tým,
že téma príspevku by mala korešpondovať so zameraním
a prácou danej fakulty, ktorú člen redakčnej rady zastupuje.

Kontakty:

Príspevky o PU a všeobecné témy – Mgr. Anna Polačková, PhD.
(anna.polackova@unipo.sk)

Príspevky o FF PU – Mgr. Veronika Drabová
(veronika.drabova@unipo.sk)

Príspevky o GTF PU – doc. ThDr. Michal Hospodár, PhD.
(michal.hospodar@unipo.sk)

Príspevky o FHPV PU – doc. PhDr. Eva Boľfiková, CSc.
(eva.boľfikova@unipo.sk)

Príspevky o FM PU – RNDr. Jana Mitříková, PhD.
(jana.mitrikova@unipo.sk)

Príspevky o PF PU – PaedDr. Lucia Mikurčíková, Ph.D., BCBA
(lucia.mikurcikova@unipo.sk)

Príspevky o PBF PU – PhDr. ThDr. Maroš Šíp, PhD.
(maros.sip@unipo.sk)

Príspevky o FŠ PU – Mgr. Lenka Tlučáková, PhD.
(lenka.tlucakova@unipo.sk)

Príspevky o FZO PU – PhDr. Iveta Ondriová, PhD.
(iveta.ondriova@unipo.sk)

Príspevky zo života študentov PU – Daniela Handlovičová
(handlovcivad@ymail.com)

Vážené kolegyně a kolegovia,
milí študenti,

adventný čas sa chýli ku koncu a opäť sa vám prihovráme s posledným tohtoročným číslom nášho časopisu. Pred niekoľkými dňami odzneli tóny adventného koncertu našej univerzity, rovnako ako aj prania príjemných sviatkov od kolegov na koncoročných „kapustniciach“. Po posledných prednáškach sa na niekoľko týždňov vyprázdnil posluchárne a študenti absolvovali zápočtové písomky, predtermíny aj prvé riadne termíny skúšok. O niečo skôr ako zvyčajne sme odovzdali do knižnice výsledky publikačnej činnosti, príp. uzavreli výskumné projekty a všetci sa už tešíme na najkrajšie sviatky roka. Vianočný čas znamená nielen vytúžený oddych a prestávku v kolobehu každodenných povinností. Je príležitosťou, aby sme strávili aspoň niekoľko dní so svojimi blízkymi či sa zamysleli nad inými ako pozemskými aspektmi nášho bytia.

Želám všetkým zamestnancom, študentom a priateľom našej univerzity požehnané, pokojné vianočné sviatky a v novom roku pevné zdravie, šťastie a nové úspechy.

Dr. h. c. prof. PhDr. Peter KÓNYA, PhD.
rektor PU

Vydavateľ univerzitného časopisu NA PULZE je prevádzkovateľom, ktorý spracúva osobné údaje podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES. Autori príspevkov majú právo byť označení ako autori a rozhodnúť sa o spôsobe takéhoto označenia. V prípade, že autor príspevku zašle do redakcie príspevok, v zmysle ktorého uvedie svoje autorstvo spolu s menom, priezviskom a akademickým, či vedeckým titulom, s príspevkom budú zároveň zverejnené aj tieto údaje autora. Pravidlá spracúvania osobných údajov sú dostupné na webovom sídle vydavateľa: <http://www.unipo.sk/adskazy/ochrana-os-udajev>. Osobné údaje autorov budú prevádzkovateľom spracúvané najdlhšie rok po skončení vydávania univerzitného časopisu NA PULZE.

JESENNÝ DEŇ MATERSKÝCH ŠKÔL

Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove v rámci sprievodných aktivít k Dňu materských škôl na Slovensku organizuje už piaty rok Jesenný deň materských škôl. Tento deň realizuje pre deti z fakultných materských škôl a je odporúčaný pre všetky materské školy na Slovensku aj v Pedagogicko-organizačných pokynoch, ktoré vydáva Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu v SR.

Z iniciatívy Slovenského výboru Svetovej organizácie pre predškolskú výchovu (SV OMEP) vznikla myšlienka usporiadať Deň materských škôl na Slovensku. Významným mestom pre predškolskú pedagogiku na Slovensku je Banská Bystrica, kde bola založená prvá opatrovňa, ktorá bola prvým verejným predškolským zariadením. O jej založenie sa zaslúžila

propagátorka opatrovní v Uhorsku Terézia Brunswická v roku 1829. Ďalšie detské opatrovne, v ktorých sa miešali prístupy jednotlivých pedagogických koncepcií, vznikli v Trnave a Bratislave. Terézia Brunswicková sa spolu s učiteľom Antonom Rehlingenom, starali o vzdelanostné pozdvihnutie vychovávateľiek a učiteľov v opatrovniach. Brunshwicková, ktorú

nadchla myšlienka hnutia Jozefa Wertheimera, bola odhodlaná pozdvihnúť osvetu v oblasti predškolskej pedagogiky. V tomto hnutí pre predškolské útvary nešlo len o poskytnutie azylu chudobným deťom, ale aj o výchovu a pozdvihnutie kultúrnej úrovne detí. Najviac ju ovplyvnili filantropické myšlienky, ktoré sa snažila uplatniť aj vo svojej vlasti. Takto banskobystrický

senát hľadel aj na prvú spomínanú opatrovňu v Banskej Bystrici, ktorú v zápisniciach nazval philanthropicum institutum. Prvým učiteľom v tejto opatrovni, ktorým mohol byť v tej dobe len muž, bol Matej Kern. Ženy pôsobili ako opatrovatelky alebo pomocníčky. Vzdelanie, ktoré sa vyžadovalo od každého, učiteľky získavali na dvojročnom kurze v Prešove.

Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove už piaty rok oslavuje tento deň, ktorý nazvala *Jesenný deň materských škôl*. Tento rok sa uskutočnil 23. októbra. Do priestorov fakulty prišli deti s pani učiteľkami z ôsmich fakultných materských škôl (MŠ Bernolákova, Budovateľská, Čergovská, M. Nešpora, A. Pridavka, Sabínovská, Záborské, Zemplínska), ktoré prijali naše pozvanie v čase od 9.00 do 11.00 hod. Víťanie a usádzanie detí s pani učiteľkami mali na starosti naše študentky prezelečené za šašov. Študentky 2. ročníka magisterského študijného programu predškolská pedagogika si v tento deň pripravili pre deti množstvo zaujímavých aktivít, plných hier, zábavy a tvorivosti. Odštartovali to divadielkom „Štyri ročné obdobia“, v ktorom zaznela pieseň Štyri od Jána Turana, divadielko bolo spojením bábkového a rolového divadla. Deti sa

na chvíľu stali školákmi v Škole pani jesene, v ktorej pomocou svojich matematických schopností, zručnosti a kreativity plnili rôzne zaujímavé úlohy. Aktivity boli rozdelené do štyroch učební s názvami – *Gaštankovia*, kde si deti zhotovovali postavičky z gaštanov, *Číselný les*, v ktorom sa matematika premenila na veľkú zábavu, *Móda Pani jesene*, v ktorej každá MŠ vytvorila nové šaty pre Pani jeseň pomocou lepenia listov, a *Šiškáreň*, kde deti hmatom rozoznávajú šišky, gaštany a kamienky či hrali šiškový futbal. Využitá bola aj chodba, na ktorej sa deti učili tancovať *Tanec Pani jesene*, ktorý sa deťom veľmi páčil.

Po každej splnenej úlohe v učebniach dostávali deti pečiatky na farebné náramky, ktoré slúžili aj pri ich rozdeľovaní do skupín. Deti výsledkami svojich prác vyzdobili interiér fakulty a niektoré si aj zobrali domov. Podujatie otvorila pani dekanka Pedagogickej fakulty PU v Prešove, doc. RNDr. Iveta Scholtzová, PhD., ktorá privítala deti spolu s pani učiteľkami na pôde našej fakulty. Odborná garantka podujatia, PaedDr. Monika Miňová, PhD., privítala ďalších domácich aj zahraničných hostí zo školského úradu mesta Prešov Mgr. Jaroslava Lukáčovú, profesora Yarona Schura a profesorku Ainat Gubermana z David Yellin

Academic College v Jeruzaleme a profesorku Nataliyu Mukan z Polytechnic National University vo Lvove. Akcie sa zúčastnilo 69 detí spolu so svojimi učiteľkami. Pre deti bolo pripravené malé občerstvenie. Na záver tohto slávnostného dňa sme si spoločne zatancovali naučený Tanec Pani jesene a zaspievali sme si Hymnu Dňa materských škôl na Slovensku. Za splnenie všetkých úloh si deti odniesli vysvedčenie so samými jednotkami aj balíček so sladkou odmenou. Nádherné fotografie a videá, ktoré vznikli počas dňa, nám budú tento deň stále pripomínať. Podujatie Pedagogickej fakulty PU v Prešove pod názvom *Jesenný deň materských škôl*, organizované študentmi a učiteľmi Pedagogickej fakulty PU v Prešove, je už tradičnou aktivitou pre fakultné materské školy. Aktivitu rozširujeme a prehľbujeme spoluprácu s fakultnými materskými školami a zároveň sa zapájame do sprievodných aktivít k *Dňu materských škôl na Slovensku* a tak podporujeme význam, poslanie a opodstatnenie materskej školy v živote dieťaťa.

Bc. Barbora IASTOVECKÁ
Bc. Jana RUŽBARSKÁ
študentky PF PU

Foto: Marcel MRAVEC AVS CCKV PU

PREZENTÁCIA PROJEKTOV AKTIVÍT K DŇU MATERSKÝCH ŠKÔL

Počas štúdia na Pedagogickej fakulte PU v Prešove v 2. ročníku v zimnom semestri študenti absolvujú dvojtyždňovú pedagogickú prax v materských školách. Počas tejto praxe majú okrem iných povinnosti za úlohu zrealizovať konkrétnu aktivitu pre deti predškolského veku k ich veľkému Dňu materských škôl, ktorý v tomto roku oslavoval 5. výročie svojho vzniku.

Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove aj tento akademický rok oslávila 4. 11. Deň materských škôl. Tento dátum si každoročne pripomína historický moment založenia prvej detskej opatrovne na území Slovenska. Na počesť toho sa konajú aktivity, ktoré podporujú myšlienku materských škôl na Slovensku a oslavujú jej vznik. Aj študenti druhého ročníka našej fakulty si mali možnosť v rámci pedagogickej praxe, ktorú absolvovali v dňoch od 14. 10. do 5. 10. 2019, pripraviť zábavné jednodňové aktivity pre deti, ktorými posilnili myšlienku oslavy Dňa materských škôl, a týmto spôsobom sebe i deťom spríjemnili deň. Svoje skúsenosti mali študenti možnosť predniesť pred celým ročníkom. Stalo sa tak 4. 11. 2019, keď jednotlivé študijné skupiny prezentovali svoje aktivity. Každá z aktivít bola výnimočná a pre deti určite nezabudnuteľná. Deti sa ocitli v krajine zázrakov. Mohli sa vziť do rozprávok „O troch prasiatkach, O Pampúškovi“, stretli sa s Červenou čiapočkou i princeznou so zlatou hviezdou na čele. Mohli stráviť spoločné chvíle v triedach, kde vyrábali rôzne domčeky, postavičky, ozdobovali

otlačkami rúk tričká, cvičili a tancovali. Niektorí študenti si pripravili out-doorové aktivity, ktoré zahŕňali, napr. Šarkaniádu ale aj Športový deň, kde boli pre deti vytvorené rôzne stanovišťa. Ich úlohou bolo všetkými prejsť, za čo, samozrejme, okrem zábavy, dostali aj odmenu. Iní študenti zasa navrhli predstavenie pre seniorov, na znak úcty k starším, ktorým je venovaný mesiac október. Deti mali možnosť nacvičiť si krásne ľudové tance, ktorými zahriali srdcia všetkých prítomných. Jednotlivé aktivity v sebe zahŕňali ciele, ktorými sa deti učili a posúvali vpred, nakoľko práve metóda hry je základnou učebnou metódou využívajúcou sa v materských školách. Deti veľmi ochotne plnia rôzne úlohy, pričom ich pokladajú za zábavu a ani si pritom neuvedomujú, že sa takouto formou učia. A týmto je napĺňaný odkaz Márie Terézie Brunswickovej. Každá študijná skupina prezentovala to najlepšie, čo vedela. Ukázalo sa, že študenti majú kreatívneho ducha a dokážu vymyslieť rôzne spôsoby originálneho strávenia dňa s deťmi. V prednáškovej miestnosti vládla pozitívna nálada, semtam bolo počuť spokojný smiech nad

detskou jednoduchosťou vykresľujúcou sa v jednotlivých prezentáciách. Každá aktivita bola obohacujúca pre všetkých počúvajúcich druhákov, ktorí s radosťou venovali potlesk prezentujúcim. Veríme, že sme sa takto navzájom nie len potešili, ale aj inšpirovali do ďalších rokov našej praxe. Prezentáciu projektov k príležitosti Dňa materských škôl na Slovensku viedla a moderovala PaedDr. Monika Miňová, PhD., a taktiež aj túto aktivitu pre nás študentov a všetkých, ktorí mali záujem sa prísť pozrieť, zorganizovala. Na začiatku prezentácie sme si zaspievali Hymnu k Dňu materských škôl na Slovensku, ktorú si vo väčšine materských škôl aj deti spolu s nami zaspievali. Prezentácie sa zúčastnili vedúca Katedry predškolskej a elementárnej pedagogiky a psychológie prof. PhDr. Ludmila Belášová, PhD., garantka študijného programu Predškolská pedagogika, prof. PhDr. Mária Podhájecká, PhD., a referentka pre pedagogickú prax Mgr. Daniela Greš Oľšavská.

Júlia BOONÁROVÁ
Mária STERANČÁKOVÁ
študentky PF PU

Foto: Archív PaedDr. Monika MIŇOVÁ, PhD.